

PS-VIII.431.8.2018.ESzw

Pani
Ludmiła Janik
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Świebodzinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 197 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r., poz. 697 ze zm.; Dz.U. z 2018, poz. 998 od 06.06.2018) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015r., poz. 1477), zespół kontrolny właściwego do spraw wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie:

- Elżbieta Szwonka – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 79-1/2018 z dnia 17 kwietnia 2018r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
- Magdalena Dziadas – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 79-2/2018 z dnia 17 kwietnia 2018r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził w dniu 27 kwietnia 2018 roku kontrolę sprawdzającą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie ul. Żaków 3, 66-200 Świebodzin.

Zakres kontroli obejmował sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych wskutek przeprowadzonej w dniach 10 i 22 lutego 2017 r. kontroli w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zawartych w wystąpieniu pokontrolnym PS-VIII.431.1.2017.MDzi z dnia 5 czerwca 2017r.

Zakresem kontroli objęto:

1. Uwzględnianie w planach pomocy dziecku zmieniającej się sytuacji dziecka oraz specjalistycznych oddziaływań.

2. Dokonywanie oceny sytuacji dziecka w terminach wskazanych w przepisach i w składzie wynikającym z art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Funkcjonowanie grup wsparcia dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Prowadzenie dokumentacji konsultacji psychologiczno – pedagogicznych ze spotkań z rodzinami zastępczymi i dziećmi.
5. Sporządzanie przez psychologa wniosków po odbytych konsultacjach z rodzinami zastępczymi i dziećmi.
6. Zapewnianie dla wszystkich rodzin zastępczych odpowiedniej ilości konsultacji i wsparcia psychologicznego w związku z trudnymi sytuacjami opiekuńczo -wychowawczymi z dziećmi.
7. Zapewnianie wszystkim rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.
8. Zapewnianie rodzinom zastępczym korzystania z czasowego niesprawowania opieki w ramach rodzin pomocowych, w szczególności w sytuacji rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.
9. Realizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej zgodnie z Postanowieniem Sądu.
10. Podejmowanie stosownych działań w celu niwelowania wieloletniego pobytu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego - co do których Sąd zakończył postępowanie.
11. Realizowanie obowiązku dochodzenia na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
12. Realizowanie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.
13. Przestrzeganie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej odnośnie wieku umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Kontrola objęła okres od 7 czerwca 2017r. (tj. od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych) do dnia rozpoczęcia kontroli tj. do 27 kwietnia 2018r. i została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2018 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli str.: 1-12

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Ludmiły Janik – Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie. Podczas kontroli przyjęto do protokołu pisemne

wyjaśnienia dyrektora jednostki oraz przeanalizowano dokumentację czterech rodzin i czworga dzieci losowo wybranych spośród rodzin funkcjonujących na terenie lub na zlecenie powiatu i dzieci przebywających w tych rodzinach, przeanalizowano także wszystkie skierowania do pieczy zastępczej wydane w okresie objętym kontrolą.

Ustalenia z kontroli:

W toku kontroli zbadano dokumentację losowo wybranych czterech rodzin zastępczych:
* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).* oraz sposób prowadzenia dokumentacji przez psychologa, dokumentowania działań grup wsparcia, szkoleń, pracy koordynatorów, realizacji wniosków o alimentację, posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Ocena sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych:

1. Zalecenie: Uwzględnianie w planach pomocy dziecku zmieniającej się sytuacji dziecka oraz specjalistycznych oddziaływań.

Na podstawie analizy planów pomocy dziecku, powstałych lub zmodyfikowanych w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że uwzględniana była zmieniająca się sytuacja dziecka oraz odnotowane specjalistyczne oddziaływania względem dziecka lub rodziny. Analizie poddano plany pomocy dziecku czworga dzieci. W planach odnotowywano zmiany np. w planie KP zmianie uległ także cel główny: z umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej na usamodzielnienie w rodzinie zastępczej. W ostatniej modyfikacji z dnia 21.02.2018 roku zaplanowano kontynuację działań zmierzających do aklimatyzacji dziecka w nowej rodzinie, w nowej szkole i otoczeniu oraz stopniowego wdrażania dziecka do samodzielności. W przypadku wychowanka DP w planie z dnia 8 czerwca 2017 r. (modyfikacja) nie ma określonego celu głównego, natomiast w modyfikacji z dnia 27 lutego 2018 r. jako cel główny przyjęto: usamodzielnienie wychowanka. W planie odnotowano zmiany w sytuacji dziecka takie jak: wycofanie się brata z deklaracji podjęcia się opieki nad wychowankiem; rozwód i nowy związek siostry będącej rodziną zastępczą dla chłopca. W planie uwzględniono działania specjalistyczne (spotkania z psychologiem) zmierzające do redukcji napięć wywołanych zaistniałą sytuacją, a także oddziaływania na rodzinę. Badana dokumentacja dziecka wskazuje na wahania dziecka dotyczące pobytu w rodzinie siostry – została zachwiana stabilizacja środowiska wychowawczego.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 305-322;384-419;455-466;608-617

2. Zalecenie: Dokonywanie oceny sytuacji dziecka w terminach wskazanych w przepisach i w składzie wynikającym z art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jak ustalono podczas kontroli, w okresie objętym kontrolą, posiedzenia zespołów ds. oceny sytuacji dziecka odbywały się w składzie określonym w art. 130. 1. cytowanej ustawy z dnia o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - np. w posiedzeniu w dniu 31.01.2018 dotyczącym oceny P.A uczestniczyły: rodzina zastępcza, rodzice biologiczni; psycholog; pracownik socjalny OPS w Świebodzinie; przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze; koordynator rodzinnej pieczy zastępczej; kurator sądowy. W pozostałych badanych przypadkach składy zespołów były podobne. W odniesieniu do *.* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).* nie uczestniczyli rodzice z powodu wskazanego w art. 130 ust. 1 pkt 7 cytowanej ustawy. W posiedzeniach zamiast asystenta rodziny uczestniczył pracownik socjalny właściwego ośrodka pomocy społecznej.

W badanej grupie dzieci było dwoje dzieci poniżej 3 roku życia, zatem oceny dokonywano nie rzadziej niż co 3 miesiące. Np. ocena sytuacji wychowanka *.* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).* odbywała w okresie objętym kontrolą odbyła się czterokrotnie: 12.05.2017; 7.08.2017; 23.10.2017; 15.01.2018 19.03.2018. Natomiast ocena starszych wychowanków odbyła się w odstępie nie rzadziej niż co 6 miesięcy np. w odniesieniu do wychowanki *.* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).* odbyła się 22.05.2017 i 8.11.2017.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 140-176

3. Zalecenie: zapewnienie funkcjonowania grup wsparcia dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej.

Jak wynika z oświadczenia Dyrektora jednostki w okresie objętym kontrolą grupy wsparcia zbierają się najczęściej z własnej inicjatywy, czasem stroną inicjująca spotkanie jest koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Jak wynika z badanej dokumentacji tematyka nie jest sugerowana przez organizatora - najczęściej są to sprawy wynikające z bieżącego funkcjonowania rodzin. Np. podczas spotkania w dniu 30.11.2017 rodziny sygnalizowały trudną sytuację w pogotowiach z powodu umieszczania w tym samym domu wielu dzieci o szczególnych potrzebach zdrowotnych, np. dziecko autystyczne z upośledzeniem, dziecko z ADHD i zachowaniami agresywnymi. Rodziny dostrzegały także przedłużający się pobyt dzieci w pogotowiach, narzekały na niedostateczną pomoc psychologiczną, zmęczenie

i nieadekwatne do nakładu pracy wynagrodzenie. Z badanej dokumentacji wynika, że spotkania odbywają się najczęściej raz w miesiącu, czasem częściej. Na spotkanie grup wykorzystywany jest pokój terapeutyczny w siedzibie PCPR. Spotkania grup odbywają się także poza PCPR, np. w restauracji „U Toma” (spotkanie z dietetykiem). Spotkania grup inicjowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na ogół mają oprócz wymiany doświadczeń także cel edukacyjno-szkoleniowy, np. 28.02.2018 roku - spotkanie z psychiatrą dziecięcym z CLDziM w Zaborze. Jako szczególny rodzaj spotkań grup wsparcia traktowane są także imprezy plenerowe lub wyjazdy jednodniowe dla rodzin z dziećmi.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 421-453

4. Zalecenie: Prowadzenie dokumentacji konsultacji psychologiczno – pedagogicznych ze spotkań z rodzinami zastępczymi i dziećmi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia psychologa. W okresie objętym kontrolą został zwiększony miesięczny wymiar czasu pracy do 120 godzin. W ramach obowiązków w PCPR psycholog sporządza diagnozy dzieci, uczestniczy w posiedzeniach zespołów, opracowuje opinie dotyczące dzieci na posiedzenia zespołu oraz współuczestniczy w ocenie rodzin. Zapewnia także konsultacje psychologiczną rodzinom i dzieciom. Spotkania z dziećmi i rodzinami zapisywane są w Rejestrze przyjęć psychologa, w którym odnotowywane są: imię i nazwisko; powód zgłoszenia; kogo dotyczy; wnioski/zalecenia; uwagi; podpis. Np. w dniu 24.03.2018 r. psycholog odbył pięć spotkań z dziećmi z różnych rodzin, w tym cztery spotkania terapeutyczne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie nie zatrudnia pedagoga. Jak wynika z badanej dokumentacji, konsultacji i poradnictwa pedagogicznego udzielają koordynatorzy podczas wizyt w rodzinach lub w siedzibie Centrum. Wszyscy koordynatorzy posiadają pedagogiczne wykształcenie.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 177-202

5. Zalecenie: Sporządzanie przez psychologa wniosków po odbytych konsultacjach z rodzinami zastępczymi i dziećmi.

Jak wynika z badanej dokumentacji psycholog po odbytych konsultacjach sporządza wymienioną w punkcie 4 „Notatkę”, w której zawarte są wnioski do dalszej pracy, wskazania dla koordynatora lub bezpośrednio dla rodziny. Np. w notatce z 08.08.2017 zawarta jest sugestia zorganizowania spotkania rodzin (biologicznej i zastępczej z udziałem kuratora) w związku z ujawnionymi podczas konsultacji psychologicznych przypadkami manipulowania dzieckiem. Po spotkaniu psycholog sporządza odrębny dokument pn. „Notatka psychologiczna”, który jest włączany do dokumentacji rodziny lub dziecka.

Ww. notatka zawiera krótką informację odnośnie koniecznych działań w sytuacji dziecka lub zawiera ocenę funkcjonowania dziecka.* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).* W części końcowej zawarte są zalecenia do dalszej pracy.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 140-176

6. Zalecenie: Zapewnianie dla wszystkich rodzin zastępczych odpowiedniej ilości konsultacji i wsparcia psychologicznego w związku z trudnymi sytuacjami opiekuńczo - wychowawczymi z dziećmi.

Jak ustalono podczas kontroli rodziny zastępcze korzystają z konsultacji i oddziaływań terapeutycznych. Np. w dniu 22.07.2017 psycholog odnotował w rejestrze 8 przyjęć, z czego 7 to rodzice zastępczy. Tematyka spotkań różnorodna: od problemów dotyczących budowania więzi poprzez konsultacje dotyczące codziennego funkcjonowania; rozwiązywania konfliktów pomiędzy rodzeństwem. Badana dokumentacja wskazuje, że niektóre rodziny uczestniczą w spotkaniach z psychologiem 2 razy w miesiącu np. p. G.: marzec 2018 – 2 razy; luty- 1 raz; styczeń – 2 razy;

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 177-202

7. Zalecenie: Zapewnianie wszystkim rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Jak ustalono podczas kontroli organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnia rodzinom zastępczym szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji i uwzględnia potrzeby rodzin w tym zakresie. W okresie objętym kontrolą zorganizowano 5 szkoleń, w tym jedno dla dzieci „Zajęcia z elementami Treningu Zastępowania Agresji”, 3 szkolenia adresowane były do funkcjonujących rodzin. W dniu 16.10.2017 w szkoleniu uczestniczyło 7 rodzin, w tym 1, której dokumentację badano. Jaki wynika z ustaleń kontroli większość szkoleń prowadzona jest przez dwóch koordynatorów posiadających stosowne uprawnienia. PCPR szkoli także rodziny spokrewnione ustanowione przez Sąd. Np. w dniu 21.10.2017 w szkoleniu uczestniczyło 5 rodzin.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 48-139

8. Zalecenie: Zapewnianie rodzinom zastępczym możliwości korzystania z czasowego niesprawowania opieki w ramach rodzin pomocowych, w szczególności w sytuacji rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

W okresie objętym kontrolą trzy rodziny wniosowały o skorzystanie z czasowego niesprawowania opieki, w tym dwie rodziny dwukrotnie w okresie objętym kontrolą. Dzieci z tych rodzin zostały czasowo umieszczone w rodzinach pomocowych, z którymi na ten czas zawarto umowy. Wśród rodzin korzystających z czasowego niesprawowania była 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Rodzina ta w okresie objętym kontrolą dwukrotnie korzystała z przerwy: 27.07.-25.08.2017 i 11-24. 09.2017 (wyjazd z podopiecznym na turnus rehabilitacyjny).

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 491-653

9. Zalecenie: Umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej zgodnie z postanowieniem Sądu.

Jak wynika ze Sprawozdania rzeczowo – finansowego za II półrocze 2017 roku, do pieczy zastępczej napłynęło 8 dzieci (3 do rodzinnej pieczy zastępczej i 5 do instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Jak ustalono podczas kontroli, w okresie od 7 czerwca 2017 do 27 kwietnia 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wydało skierowania do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dla 10 dzieci, z tego 1 do rodzinnej pieczy zastępczej. Do pieczy kierowano: 1 siedemnastolatka; 2 szesnastolatków; 2 trzynastolatków; 1 dwunastolatka; 1 jedenastolatka; 1 dziesięciolatka. Do instytucjonalnej pieczy zastępczej skierowano także 1 ośmiolatka. Wydane skierowania badano pod kątem przestrzegania zapisu dotyczącego wieku umieszczanych dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wykonywania wskazań określonych w postanowieniach sądowych.

W badanym przypadku skierowanie jest zgodne z brzmieniem postanowienia Sądu Rejonowego w Świebodzinie – cyt: „umieścić w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego wskazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie”. Zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, (...) jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa”. Chłopiec został umieszczony razem ze starszym bratem. Natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą zostało umieszczone jedno dziecko w wieku 2 lata i 3 miesiące.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 323-358

10. Zalecenie: Podejmowanie stosownych działań w celu niwelowania wieloletniego pobytu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego - co do których Sąd zakończył postępowanie.

W okresie objętym kontrolą sfinalizowano przeniesienie 3 wychowanek z rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego do rodziny zastępczej specjalistycznej.

* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podst. art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016, poz.1764).

Z ustaleń kontroli wynika, że na koniec 2017 roku w 3 rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało 12 dzieci. Z tego 2 dzieci przebywa powyżej 3 lat, 6 dzieci powyżej 2 lat i 3 dzieci powyżej 1 roku.

Zgodnie z zapisami art. 58 ust. 4 ww. ustawy w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o: powrót dziecka do rodziny; przysposobienie; umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

W toku kontroli ustalono, że w sytuacji 5 dzieci toczy się postępowanie przed sądem – dwa odnośnie uregulowania sytuacji prawnej i 3 o zmianę postanowienia. W sześciu przypadkach dzieci mają uregulowaną sytuację prawną i zgodnie z przepisami zostały zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze. Natomiast w odniesieniu do 1 dziecka postanowienie z października 2015r. o umieszczeniu w rodzinie zastępczej jest w trakcie realizacji.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono poprawę sytuacji, w porównaniu ze stanem stwierdzonym podczas kontroli w lutym 2017r. Nie stwierdzono naruszeń przepisów, jednakże w ocenie kontrolujących czas przebywania dziecka w rodzinach pełniących funkcję pogotowia jest jeszcze zbyt długi.

Zalecenie zrealizowane częściowo – konieczność do dalszej realizacji.

Akta kontroli str.: 357-383.

11. Zalecenie: Realizowanie obowiązku dochodzenia na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W okresie objętym kontrolą dyrektor PCPR w Świebodzinie złożył do SR 65 wniosków na 76 uprawnionych dzieci, z tego rozpatrzonych zostało 38 wniosków, (30 pozytywnie i 8 oddalono). Ponadto jak wynika z przedłożonego podczas kontroli wykazu sześć wniosków zostało złożonych poza PCPR (rodzic, opiekun prawny). Spośród 118 dzieci

przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, do alimentacji uprawnionych jest 76 dzieci (wyłączono pełnoletnich wychowanków oraz sieroty).

Z oświadczenia Dyrektora wynika, że oddalając wniosek SR uwzględniał sytuację materialną rodziców, np. oddalił wniosek w stosunku do rodziców z orzeczoną niepełnosprawnością, którzy nie są w stanie podjąć pracy zarobkowej lub zaangażowanie rodziców w opiekę nad dzieckiem. W badanej grupie dzieci w stosunku do wszystkich dzieci złożono wnioski o ustalenie alimentów; w dwóch przypadkach orzeczono wysokość alimentów, a w dwóch postępowanie jest w toku.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 36-46

12. Zalecenie: Realizowanie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych, zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z limitem zapisanym w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej przyjętego Uchwałą Nr V/26/2015 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 25 lutego 2015r. na 2017 rok ustalono limit na poziomie 10 rodzin zawodowych zastępczych. W piśmie z dnia 30 czerwca 2017r. znak:CPR.IV.0601.15.2017.EB, stanowiącym odpowiedź na zalecenia pokontrolne, wydane w dniu 7 czerwca 2017, zawarta jest informacja, że dotychczasowy limit rodzin ustalono opierając się na niewłaściwej interpretacji przepisów. Wyjaśnienie to zostało przyjęte przez zespół kontrolny.

W toku kontroli ustalono, że Powiat opracował nowy program Rozwoju Pieczy Zastępczej, wprowadzony Uchwałą Nr XXXVII/260/2018 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020. W Programie skorygowano poprzedni zapis i przyjęto nowy limit rodzin zawodowych (na realnym poziomie, zgodnym z faktycznymi potrzebami) na poziomie 1 rodziny rocznie w każdym kolejnym roku (aż do 2020r.).

Jak wynika z badanej dokumentacji oraz oświadczenia kierownika jednostki, w okresie objętym kontrolą utworzono 1 rodzinę zawodową, która funkcjonowała krótko i została rozwiązana. Obecnie w trakcie kwalifikacji znajduje się 1 rodzina. W okresie objętym kontrolą odbyły się dwa szkolenia kwalifikacyjne na rodziny niezawodowe, w których uczestniczyło łącznie 17 rodzin i 1 szkolenie kwalifikacyjne na rodziny zawodowe dla 6 rodzin. W związku z tym uznano, że podjęte zostały działania zmierzające do właściwej realizacji zalecenia pokontrolnego.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 19-29

13. Zalecenie: Przestrzeganie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej odnośnie wieku umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Jak wynika z badania wszystkich skierowań do pieczy zastępczej wydanych w okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów. Skierowania badano pod kątem przestrzegania zapisu dotyczącego wieku umieszczanych dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wykonywania wskazań określonych w postanowieniach sądowych. Ustalenia kontroli w tym zakresie omówiono w punkcie 9 niniejszego wystąpienia.

Zalecenie zostało zrealizowane w całości.

Akta kontroli str.: 15-35

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie realizacji poniższych zaleceń:

1. Uwzględniania w planach pomocy dziecku zmieniającej się sytuacji dziecka oraz specjalistycznych oddziaływań.
2. Dokonywania oceny sytuacji dziecka w terminach wskazanych w przepisach i w składzie wynikającym z art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Funkcjonowania grup wsparcia dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Zapewniania i dokumentowania konsultacji psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i dzieci.
5. Zapewniania rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.
6. Zapewniania rodzinom zastępczym możliwości korzystania z czasowego niesprawowania opieki w ramach rodzin pomocowych.
7. Precyzyjnego realizowania postanowień sądu ws. umieszczania dzieci w pieczy zastępczej
8. Realizowania obowiązku dochodzenia na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych
9. Przestrzegania przepisów ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej odnośnie wieku umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
10. Realizowania corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.

Zalecenia wydane w wyniku kontroli w 2017 roku zostały przez jednostkę kontrolowaną wykonane w całości, z wyjątkiem zalecenia dotyczącego działań w celu niwelowania wieloletniego pobytu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które zostało zrealizowane częściowo.

Wobec powyższego zalecam:

- kontynuowanie działań w celu dalszego skracania pobytu dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej;
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Elżbieta Szwonka

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Magdalena Dziadas

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Janusz Dreczka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej